AMBTSBERICHT

op.

BEZWAAR

Broederplein 41 - 3703 CD Zeist
Postbus 1001 - 3700 BA Zeist
☎ | 030 - 69 83 211
fax | 030 - 69 16 189
Rabobank 1923 21 757

Ambtsbericht

Aan de secretaris van de Commissie voor de bezwaarschriften

Onderwerp : Ambtsbericht naar aanleiding van het bezwaarschrift van 29 september 2005 tegen de besluiten van 23 augustus 2005, kenmerk RW-1999-235 en RW-1999-235A, waarbij de boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein niet is aangewezen als beschermd monument in de zin van de Monumentenwet 1988, alsmede naar aanleiding van het bezwaarschrift van 21 november 2005 tegen het besluit van 17 oktober 2005, kenmerk MS-2005-4340, waarbij het verzoek om aanwijzing als beschermd monument van 29 september 2005 op grond van artikel 4:6 Awb is afgewezen onder verwijzing naar het besluit van 23 augustus 2005

bezwaar solo

Bezwaarde : W.J. van Sijl, namens Stichting Boogbrug Vianen
Kenmerk OCW : BC 051532 en BC 051643

Notanummer : BJZ-06/64 d.d. : 28 FEB. 2006

Bezwaar tegen het besluit van 23 augustus 2005

Bezwaarde maakt bezwaar tegen de niet-aanwijzing van de boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein. Volgens bezwaarde kan bij juiste afweging van alle betrokken belangen in redelijkheid niet tot het bestreden besluit worden gekomen, en is in het bestreden besluit niet, althans onvoldoende, gemotiveerd waarom negatief op de aanvraag is beslist.

De gronden van bezwaar zijn de volgende. Om te beginnen bestrijdt bezwaarde een aantal punten die zijn neergelegd in de zienswijze van 2 november 1998 van het Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie Utrecht, alsmede die namens Rijkswaterstaat naar voren zijn gebracht tijdens de hoorzitting op 15 december 2003 bij de gemeente Nieuwegein. Meer in het bijzonder richt bezwaarde zich tegen de standpunten van Rijkswaterstaat inzake kosten van onderhoud, functionaliteit, zeldzaamheid en landschappelijke waarde.

Met betrekking tot de adviezen van de raden van de gemeenten Vianen en Nieuwegein merkt bezwaarde op dat het opmerkelijk is dat in aanvang in beide gemeenten een meerderheid bestond voor het behoud van de brug. In dit verband refereert zij aan de in bezwaar overgelegde adhesiebetuigingen. Volgens bezwaarde zijn de argumenten voor de bij krappe meerderheid gegeven negatieve adviezen, te weten de financiële gevolgen van het onderhoud en de onzekerheid over het hergebruik van de brug, oneigenlijk bij het beoordelen van een monument. Daarbij wijst bezwaarde op de volgens haar beperkte deskundigheid van een gemeente wanneer er een monument van nationale waarde in het geding is, hetgeen zou blijken uit het feit dat de gemeenteraad van Nieuwegein over de brug in perspectief van de "12 bruggen van het

Rijkswegenplan 1927" geen uitspraak doet.

Bezwaarde kan zich voorts niet vinden in het advies van gedeputeerde staten van Utrecht. Zo bestrijdt zij dat de brug typologisch niet uniek is en dat door de herbouw in 1948 en door het aanbrengen in 1967 van buiten de bogen geplaatste fietsstroken van bijzondere gaafheid niet meer kan worden gesproken.

Ook is bezwaarde het niet eens met het standpunt van de Raad voor Cultuur dat drie boogbruggen met een status als rijksmonument als tastbare herinnering aan de boogbruggen uit het Rijkswegenplan voldoende zou moeten zijn. Bezwaarde wijst er op dat de doelstelling neergelegd in de statuten op 17 februari 2005 is gewijzigd na inzicht dat de twaalf bruggen, die gebouwd zijn in het kader van het Rijkswegenplan 1927, in de wereld een uniek verschijnsel zijn met bijzondere cultuurhistorische, geografische, geschiedkundige, bouwhistorische en architectonische kenmerken. In dit kader heeft bezwaarde in 2004 de staatssecretaris van OCW verzocht de 12 bruggen bij Unesco voor te dragen als Nederlands Werelderfgoed. Naar aanleiding van de reactie hierop van de Staatssecretaris heeft bezwaarde op 29 september 2005 voor de 12 bruggen een aanvraag tot aanwijzing als beschermd monument gedaan.

Bezwaarde meent dat vele waardevolle bruggen niet goed zijn geïnventariseerd. In het MIP/MSP zijn met betrekking tot de 12 bruggen van het Rijkswegenplan 1927 een aantal lacunes aan te wijzen. Verder merkt bezwaarde op dat van de 12 bruggen er reeds vier een beschermde status hebben. Verschillende bruggen zijn niet in het MIP opgenomen en konden om deze reden vervolgens niet door het MSP geselecteerd worden. Een herbeoordeling van acht van de 12 bruggen is volgens bezwaarde een dringende noodzaak. Een en ander maakt volgens bezwaarde duidelijk dat er nog te weinig collectief bewustzijn bestaat over de nationale en internationale kwaliteiten van de Nederlandse bruggenbouw en de betekenis met betrekking tot cultuurhistorische waarde, geografische waarde, bouwtechnische waarde, ensemblewaarde, zeldzaamheidswaarde en geschiedkundige waarde. Met name de ensemblewaarde van de 12 bruggen wordt onderschat en niet voldoende erkend. In het MIP/MSP heeft deze ensemblewaarde geen rol gespeeld terwijl deze juist een uitzonderlijke waarde vertegenwoordigt.

Met betrekking tot de omschrijving in het bestreden besluit merkt bezwaarde op dat de boogbrug in 1948 officieel is heropend en dat het jaartal 1947 niet vermeldenswaardig is.

Voorts plaatst bezwaarde ten aanzien van de in het bestreden besluit neergelegde waardering enkele kanttekeningen. Zo merkt zij op dat de Lekbrug met zijn kokervormige boogdoorsnede de eerste en enige in zijn soort is, waarmee deze brug een onmisbare meerwaarde heeft. Vervolgens zet bezwaarde uiteen waarom het Rijkswegenplan 1927 volgens haar een zeer vooruitstrevend, visionair en ambitieus nationaal plan was. Bezwaarde wijst in dit kader op de onlosmakelijke samenhang van de 12 bruggen met het Rijkswegenplan 1927, hetgeen zou bewijzen dat de 12 bruggen in zeer hoge mate van belang zijn vanwege de ensemblewaarde en cultuurhistorische waarden. Over de fietspaden merkt bezwaarde op dat deze zonder grote ingrepen kunnen worden verwijderd. Met betrekking tot de oorspronkelijke visuele waarde merkt bezwaarde op dat deze is veranderd maar zeker niet verminderd.

Tot slot noemt bezwaarde nog eens de zwaarwegende gronden op grond waarvan de staatssecretaris af zou moeten wijken van de verschillende adviezen, en voert bezwaarde aan welke waardenstellingen volgens haar ten onrechte niet zijn behandeld terwijl ze van groot belang zijn voor een juiste afweging.

Bezwaar tegen het besluit van 17 oktober 2005

Bezwaarde stelt dat in de bestreden beschikking wordt miskend dat de eerdere aanvraag uitsluitend betrof het aanwijzingsverzoek van de brug over de Lek bij Vianen, terwijl de onderhavige aanvraag betrof het verzoek om het complex bestaande uit de 12 stalen bruggen over de grote rivieren gebouwd in het kader van het Rijkswegenplan 1927 aan te wijzen als beschermd monument. Bezwaarde meent dat de bestreden beschikking niet in stand kan blijven, nu de afwijzing ten onrechte – slechts – is gebaseerd op artikel 4:6 Awb, en meent derhalve dat alsnog inhoudelijk op haar aanvraag moet worden beslist.

Feiten

Huidige procedure

Bij brief van 12 december 1999 verzocht bezwaarde om aanwijzing als beschermd monument van de boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein. Bij besluiten van 23 augustus 2005 is het verzoek om aanwijzing afgewezen en is de brug niet aangewezen als beschermd monument. Tegen deze besluiten heeft bezwaarde bij brief van 29 september 2005 gemotiveerd bezwaar gemaakt.

Eveneens op 29 september 2005 heeft bezwaarde een verzoek om aanwijzing ingediend voor de twaalf bruggen over de grote rivieren gebouwd in het kader van het Rijkswegenplan 1927 (hierna: RWP 1927). Deze aanvraag is – en dit zal ik hierna nog toelichten – aangemerkt als afzonderlijke verzoeken om aanwijzing van de negen bruggen uit het RWP 1927 die nog niet op rijksniveau zijn beschermd. Bij besluit van 17 oktober 2005 is dit verzoek om aanwijzing – voor wat betreft de onderhavige brug – afgewezen op grond van artikel 4:6 Awb. Tegen dit besluit heeft bezwaarde bij brief van 21 november 2005 onder vermelding van gronden bezwaar gemaakt.

Andere procedures inzake bruggen uit het RWP 1927

Bij brief van 21 oktober 2002 heeft bezwaarde een verzoek om aanwijzing van de verkeersbrug over de Waal bij Zaltbommel ingediend. Bij besluiten van 13 mei 2004 is dit verzoek afgewezen en de brug niet aangewezen als beschermd monument. Het daartegen bij brief van 15 juni 2004 gemaakte bezwaar is bij besluit van 20 september 2004 niet-ontvankelijk verklaard. Bij uitspraak van 23 maart 2005 heeft de rechtbank Utrecht het tegen dit besluit ingestelde beroep ongegrond verklaard. Bij uitspraak van 28 september 2005 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het daartegen bij brief van 5 mei 2005 ingestelde hoger beroep ongegrond verklaard en de uitspraak van 23 maart 2005 bevestigd (inventarislijstnummer 18).

Bij brief van 29 september 2005 heeft bezwaarde een verzoek om aanwijzing ingediend voor de twaalf bruggen

over de grote rivieren gebouwd in het kader van het RWP 1927. Deze aanvraag wordt, als gezegd, aangemerkt als afzonderlijke verzoeken om aanwijzing van de negen bruggen uit het RWP 1927 die nog niet op rijksniveau zijn beschermd. Het gaat – afgezien van de onderhavige boogbrug -- om de boogbrug over de Bergsche Maas bij Keizersveer (1931), de brug over de Maas bij Maastricht (Wilhelminabrug, 1932), de brug over de Waal bij Zaltbommel en Waardenburg (1933), de brug over de Rijn bij Arnhem (John Frostbrug, 1935, beschermd op gemeentelijk niveau), de brug over het Hollandsch Diep bij Moerdijk (1936), de brug over de Maas bij Hedel en 's-Hertogenbosch (1937), de brug over de Oude Maas bij Dordrecht en Zwijndrecht (1939) en de brug over de IJssel bij Deventer (Wilhelminabrug, 1943).

Het verzoek om aanwijzing van de verkeersbrug over de Waal bij Zaltbommel van 29 september 2005 is bij besluit van 13 oktober 2005 afgewezen op grond van artikel 4:6 Awb. Tegen dit besluit heeft bezwaarde bij brief van 21 november 2005 bezwaar gemaakt. Op de overige aanwijzingsverzoeken is thans nog niet beslist.

Het besluit van 23 augustus 2005

Uit het bestreden besluit van 23 augustus 2005 blijkt dat het gaat om het niet-aanwijzen als beschermd monument van de boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein. Onder het kopje "Omschrijving" valt te lezen:

> "Het Rijkswegenplan van 1927 voorzag in een twaalftal overbruggingen van de grote rivieren, zowel in noord-zuidrichting als van west naar oost. De brug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein werd in 1936 voltooid als zesde in de reeks van twaalf. De brug is in totaal 500 meter lang en 16 meter breed. De hoofdoverspanning over het zomerbed van de rivier bedraagt 160 meter en bestaat uit volwandige bogen met trekband en een betonnen brugdek. De aanbruggen hebben elk 4 overspanningen van meer dan 40 meter. De hoofdoverspanning werd tijdens de Tweede Wereldoorlog verwoest en is in 1947 met gebruikmaking van het geborgen materieel in oorspronkelijke vorm hersteld. In de jaren '60 van de vorige eeuw is aan weerszijden een rijstrook voor langzaam verkeer toegevoegd".

Naast de onderhavige boogbrug is ten behoeve van het autoverkeer in 2000 een eerste nieuwe brug en in 2004 een tweede nieuwe brug gereedgekomen. De 'oude' boogbrug is thans niet meer in gebruik.

De boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein is dus één van de twaalf bruggen die in de periode 1930-1943 zijn gebouwd (opgeleverd) in het kader van het eerdergenoemde RWP 1927. Een drietal bruggen uit het RWP 1927 geniet thans bescherming op rijksniveau: de brug over de IJssel bij Zwolle (1930, inschrijving 16 februari 1999), de brug over de Noord bij Hendrik-Ido-Ambacht (1939, inschrijving 28 november 2000) en de brug over de Waal bij Nijmegen (1936, inschrijving 22 april 2002).

Het besluit van 17 oktober 2005

Bij besluit van 17 oktober 2005 is, als gezegd, het – herhaalde – verzoek om aanwijzing van 29 september 2005 afgewezen op grond van artikel 4:6 Awb.

Monumentenwet 1988

Onze minister (in casu de staatssecretaris) kan al dan niet op verzoek van belanghebbenden, onroerende monumenten aanwijzen als beschermd monument (artikel 3 van de Monumentenwet 1988). Hoewel de minister (in casu de staatssecretaris) beslist omtrent een aanwijzing, wordt aan de inbreng van lagere overheden groot belang gehecht. Slechts op zwaarwegende gronden zal van die adviezen afgeweken kunnen worden (Memorie van Toelichting, TK 1986-1987, 19 881, nr. 3, blz. 16). Hiervoor is gekozen opdat op lokaal niveau de belangen die o.a. liggen op het terrein van de ruimtelijke ordening, daaronder begrepen de stads- en dorpsvernieuwing, zullen worden afgewogen. Op dit niveau kunnen belanghebbenden en particuliere (monumenten) organisaties in staat worden gesteld in openbaarheid invloed uit te oefenen op de besluitvorming.

De wet verstaat onder monumenten onder meer alle vóór tenminste vijftig jaar vervaardigde zaken, die van algemeen belang zijn wegens schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde (artikel 1, onder b, ten eerste, van de Monumentenwet 1988). De vraag of een object van voldoende algemeen belang is, hangt van verschillende factoren af. Onder meer moet dan gedacht worden aan ouderdom, kunsthistorische betekenis, architectonische bijzonderheden, de vraag of er meer exemplaren van bestaan, de ligging en de functie van het gebouw in het verleden of het heden.

Aanwijzingsbeleid

Inzake de uitoefening van de aanwijzingsbevoegdheid van de staatssecretaris op grond van artikel 3 van de Monumentenwet 1988 is op 23 juli 2004 in werking getreden de "Tijdelijke beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten" (beleidsregel van de staatssecretaris van 14 juli 2004, Stcrt. 2004, 137, hierna: Tijdelijke beleidsregel). De Tijdelijke beleidsregel, die geldig was tot 1 januari 2006, is met ingang van die datum opgevolgd door de thans geldende "Tijdelijke beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2006" (beleidsregel van de staatssecretaris van 14 december 2005, Stcrt. 2005, 249, hierna: Tijdelijke beleidsregel 2006).

Op grond van artikel 2 van de Tijdelijke beleidsregel 2006 wijst de staatssecretaris geen monumenten aan als bedoeld in de Monumentenwet 1988 die zijn vervaardigd vóór 1940. In artikel 5 is bepaald dat de artikelen 2, 3 en 4 van deze beleidsregel niet van toepassing zijn op een monument ten aanzien waarvan vóór 23 juli 2004:

a. de aanwijzingsprocedure is gestart, of
b. door of namens de minister bij belanghebbenden dan wel provincie of gemeente het gerechtvaardigde vertrouwen is gewekt, dat het zal worden aangewezen.

In het onderhavige geval is de procedure omtrent aanwijzing als beschermd monument vóór 23 juli 2004 gestart. Gezien het bovenstaande betekent dit dat de artikelen 2, 3 en 4 van de Tijdelijke beleidsregel 2006 niet van toepassing zijn en het bestreden besluit getoetst dient te worden aan de "Beleidsregels aanwijzing beschermde monumenten op verzoek" (beleid van de staatssecretaris van 14 februari 2000, Stcrt. 2000, 39, hierna: Beleidsregels).

De Beleidsregels hebben betrekking op objecten respectievelijk uit de periode van vóór 1850, de periode van 1850-1940 en de periode van 1940-1965. Het onderhavige object behoort tot de jongere bouwkunst uit de periode 1850-1940.

De periode 1850-1940 is onderwerp geweest van een omvangrijk onderzoek, inventarisatie, selectie en registratie van te beschermen monumenten. Dit betekent dat de beschermenswaardige monumenten bekend zijn en ook daadwerkelijk zijn geregistreerd. Het Monumenten Selectie Project (MSP), alsook de Monumenten Registratie Procedure (MRP), is in de gemeente Vianen afgerond op 18 september 2001 en in de gemeente Nieuwegein op 8 oktober 2002.

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Beleidsregels wordt een verzoek om aanwijzing als beschermd monument van een object dat is vervaardigd in de periode van 1850 tot 1940 en dat is gelegen in een gebied waar de MRP is afgerond, afgewezen. Omdat dit deel van het bestand aan bouwkunst in Nederland voldoende bekend is en van rijkswege voldoende bescherming geniet, is deze regel te billijken.

Op grond van artikel 3, tweede lid, in samenhang met artikel 2, tweede lid, van de Beleidsregels kan, in afwijking van artikel 3, eerste lid, toch een verzoek om aanwijzing worden toegewezen indien het verzoek een monument betreft dat:

a. niet eerder is beoordeeld. Een uitzondering wordt gemaakt voor monumenten die nog niet eerder zijn beoordeeld. Daarbij kan gedacht worden aan monumenten die over het hoofd zijn gezien, hetzij door hun verscholen ligging (bijvoorbeeld een ligging ver van de openbare weg), hetzij door de wijze van inventariseren van destijds;
b. eerder is beoordeeld en ten aanzien waarvan daarna nieuwe feiten of veranderde omstandigheden zijn gebleken. In de tweede plaats kan het monumenten betreffen die weliswaar eerder beoordeeld zijn en in dat verband niet zijn aangewezen, maar ten aanzien waarvan nieuwe feiten of veranderde omstandigheden zijn gebleken op grond waarvan aanwijzing thans wel wenselijk is. Hierbij kan gedacht worden aan een beoordeling op andere aspecten dan voorheen, zoals op interieur-elementen, of aan een beoordeling op grond van criteria op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten of accenten. Een ander geval waarin sprake is van nieuwe feiten of veranderde omstandigheden doet zich voor indien, bij een eerder beoordeling, belangen gelegen buiten de monumentenzorg zwaarder hebben gewogen dan de monumentale belangen, terwijl die externe belangen er inmiddels niet meer toe zouden leiden om van aanwijzing af te zien;
c. een onderdeel vormt van een complex dat voor het overige of voor een aantal onderdelen reeds is aangewezen als beschermd monument. Ten derde kan het gaan om monumenten die een onderdeel vormen van een complex dat voor het overige al helemaal of voor een aantal onderdelen is aangewezen als beschermd monument. Ook een dergelijk onderdeel zal, overigens net als in alle andere gevallen, slechts kunnen worden aangewezen als beschermd monument, indien het van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, zijn betekenis voor de wetenschap of zijn cultuurhistorische waarde.

Verder stelt de toelichting dat verzoeken tot bescherming van niet eerder geselecteerde vooroorlogse

monumenten overtuigend zullen moeten worden gemotiveerd, willen zij kans van slagen hebben. Dit betekent dat vakkundige argumenten op grond van nieuw verworven kennis moeten worden overgelegd, die onomstotelijk het nationaal belang aantonen van deze niet eerder geselecteerde monumenten.

Adviezen naar aanleiding van het verzoek om aanwijzing van 12 december 1999

Naar aanleiding van dit verzoek om aanwijzing als beschermd monument heeft de staatssecretaris (in casu de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, hierna: RDMZ), ingevolge artikel 3, tweede en zesde lid, van de Monumentenwet 1988, bij brieven van 20 april 2000 advies gevraagd aan de raad van de gemeente Vianen, aan gedeputeerde staten van Zuid-Holland en aan de Raad voor Cultuur. Bij brieven van 31 mei 2000 heeft de staatssecretaris (in casu de RDMZ) advies gevraagd aan de raad van de gemeente Nieuwegein, aan gedeputeerde staten van Utrecht en – andermaal – aan de Raad voor Cultuur.

De raad van de gemeente Vianen heeft op 19 oktober 2000 besloten tot een negatief advies. De raad volgt hiermee het negatieve advies van de Monumentencommissie van de Stichting Dorp, Stad en Land.

Bij brief van 18 juni 2003 heeft de Raad voor Cultuur geadviseerd negatief te beslissen inzake het verzoek tot rijksbescherming. De Raad overweegt in zijn advies:

> "In het kader van het Rijkswegenplan zijn twaalf grote verkeersbruggen gebouwd, vier vakwerkbruggen en acht boogbruggen. Van deze acht boogbruggen zijn er op dit moment al drie aangewezen als rijksmonument: de brug over de IJssel bij Zwolle (1930), de brug over de Waal bij Nijmegen en de brug over de Noord bij Hendrik-Ido-Ambacht (1939). De Raad is van mening dat drie boogbruggen met een status als rijksmonument als tastbare herinnering aan de boogbruggen uit het Rijkswegenplan voldoende zou moeten zijn. Bovendien bezit de brug bij Vianen in vergelijking met de andere boogbruggen uit het plan geen hoge esthetische kwaliteit. Tevens is het oorspronkelijk ontwerp van de brug in de jaren '60 van de vorige eeuw aangetast door de aanbouw van fietsbruggen aan weerszijden".

De raad van de gemeente Nieuwegein heeft bij besluit van 4 november 2004 geadviseerd negatief te beslissen inzake het verzoek tot rijksbescherming. De raad is van mening dat de gemeente geen uitspraak kan doen over de brug in het perspectief van het Rijkswegenplan en beperkt zich tot een uitspraak over de boogbrug zelf. Aangezien de monumentencommissie in haar advies tot de conclusie komt dat de brug op zichzelf niet uniek is, komt de raad tot de conclusie de brug niet te laten aanwijzen als rijksmonument.

Gedeputeerde staten van Utrecht hebben bij brief van 10 maart 2005 geadviseerd negatief te beslissen inzake het verzoek om aanwijzing. Daartoe wordt overwogen:

> "In de overwegingen zijn de 12 bruggen van het Rijkswegenplan van 1927 betrokken. Daaruit blijkt dat de brug van Vianen weliswaar deel uitmaakt van de genoemde reeks boogbruggen, maar dat deze typologisch gezien niet uniek is (zie de brug over de Maas bij Hedel). Door de herbouw in 1948 van de uit 1936 daterende Vianse boogbrug en door het aanbrengen in 1967 van buiten de bogen geplaatste fietsstroken kan van bijzondere gaafheid niet meer gesproken worden. Door de aanleg van een nieuwe naast gelegen verkeersbrug is de oude boogbrug overbodig geworden.

Voorgesteld hergebruik als fietsbrug en voor lokaal verkeer wordt door de nieuwe brug als overbodig beschouwd. Het voor behoud noodzakelijk herstel van de brug is door het forse achterstallige onderhoud een zeer kostbare kwestie die de toekomstige functionaliteit van de brug te boven gaat".

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland hebben geen advies uitgebracht. Met ingang van 1 januari 2002 valt Vianen niet meer onder deze provincie, maar onder de provincie Utrecht.

Standpunt van de staatssecretaris

I. Ten aanzien van het besluit van 23 augustus 2005

Ten aanzien van de adviezen

De staatssecretaris toetst in eerste instantie of de gemeenten in redelijkheid hebben kunnen komen tot de uitgebrachte adviezen en voorts of zich anderszins zwaarwegende gronden voordoen die de staatssecretaris doen overwegen alsnog van de voornoemde adviezen van de gemeenten af te wijken.

De staatssecretaris dient bij de uitoefening van zijn bevoegdheid en met inachtneming van het aanwijzingsbeleid een eigen afweging te maken, waarvan de adviezen van de gemeenteraden, van de Raad voor Cultuur en van gedeputeerde staten onderdeel dienen uit te maken. In het onderhavige geval heeft de staatssecretaris, er van uitgaande dat het onderhavige object niet eerder is beoordeeld, een integrale afweging gemaakt die heeft geleid tot de conclusie dat de monumentale waarden van het object geen aanwijzing op rijksniveau rechtvaardigen.

Toetsing aan artikel 3 van de Beleidsregels

Het bestreden besluit is genomen naar aanleiding van het verzoek om aanwijzing als beschermd monument van voornoemde boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein, ingediend namens bezwaarde bij brief van 12 december 1999.

Zoals hiervoor reeds opgemerkt, dient het verzoek om aanwijzing getoetst te worden aan de Beleidsregels. Op grond van artikel 3, tweede lid, in samenhang met het tweede lid van artikel 2, van de Beleidsregels kan worden afgeweken van het beleid dat aanwijzingsverzoeken met betrekking tot monumenten uit de periode 1850-1940 worden afgewezen, indien aan één van de onder het kopje "Aanwijzingsbeleid" genoemde criteria wordt voldaan.

Zoals ook in het primaire besluit is overwogen, is de situatie genoemd onder a in het onderhavige geval aan de orde. De onderhavige boogbrug is namelijk niet eerder beoordeeld (en ook niet in het MIP opgenomen). Dit laat zich verklaren uit het feit dat met betrekking tot de bruggen ten tijde van het Monumenten Inventarisatie Project (MIP) onvoldoende kennis aanwezig was om tot een verantwoord oordeel te komen (zie ook NBS en TU Delft, Compendium Bruggen, Stichting PIE 1994, p. 5).

Overigens heeft de provincie Zuid-Holland een eigen verklaring voor het feit dat de brug niet eerder is beoordeeld: aangezien gedeputeerde staten van Zuid-Holland er destijds – ten onrechte – van is uitgegaan dat de onderhavige brug dateert van 1947, is deze niet in het MIP opgenomen (zie de brief van de Commissaris van de Koningin in Zuid-Holland van 16 oktober 1998, inventarislijstnummer 16.12). Volgens de provincie Utrecht, waar dezerzijds navraag is gedaan, is de brug niet in het kader van het MIP geïnventariseerd mede vanwege het feit dat deze op de grens lag van Utrecht en Zuid-Holland.

Gezien het voorgaande is het aannemelijk dat het onderhavige object niet eerder is beoordeeld (artikel 2, tweede lid, onder a, van de Beleidsregels). Dit brengt mee dat het aanwijzingsverzoek inhoudelijk zal worden beoordeeld en derhalve moet worden bezien of in het onderhavige geval sprake is van monumentale waarden die bescherming op rijksniveau rechtvaardigen.

Ten aanzien van het bezwaarschrift

In het bestreden besluit is gemotiveerd uiteengezet waarom het verzoek om aanwijzing als beschermd monument is afgewezen. Mede naar aanleiding van hetgeen in bezwaar naar voren wordt gebracht, merk ik nog het volgende op.

Zoals ook al in het bestreden besluit is overwogen, komt de onderhavige brug niet voor bescherming op rijksniveau in aanmerking omdat deze brug ten opzichte van het reeds van rijkswege beschermde bestand aan boogbruggen geen onmisbare meerwaarde vormt.

Uitgangspunt bij de selectie van bruggen is dat deze alleen worden geselecteerd op hoofdcategorieën van constructie (en op andere aspecten, zoals relevantie van architectuur). Subcategorieën van constructie worden – in beginsel – niet apart vertegenwoordigd. Enkel ingeval een bepaalde subcategorie op meerdere belangrijke punten afwijkt van de hoofdcategorie, kan aanleiding bestaan om een brug uit deze subcategorie binnen de hoofdcategorie afzonderlijk te beschermen.

De boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein behoort tot de hoofdcategorie (stalen) boogbruggen. Er kunnen drie typen boogbruggen (drie subcategorieën) worden onderscheiden (zie onder andere NBS en TU Delft, Compendium Bruggen, Stichting PIE 1994, p. 54-60 (inventarislijstnummer 23) en Klooster e.a. (red.), Bruggen; visie op architectuur & constructie, Matrijs, Utrecht 2004, p. 58-69 (inventarislijstnummer 16.10):

a. de zuivere boogbruggen. Bij dit type boogbrug ontstaan horizontale krachten (spatkrachten) op de funderingen en bruggenhoofden. Een belangrijk voorbeeld van dit type boogbrug is de verkeersbrug over de Waal bij Nijmegen (1936, rijksmonument).
b. de boogbruggen met trekband. Bij dit type boogbrug worden de spatkrachten opgevangen door een trekband ter zijde van het wegdek (kan ook onder het wegdek). De onderhavige boogbrug over de Lek behoort tot deze soort. Andere voorbeelden zijn de brug over de IJssel bij Zwolle (1930, rijksmonument), de brug over de Maas bij Hedel (1937), de brug over de Noord bij Hendrik-Ido-Ambacht (1939, rijksmonument) en de vakwerkboogbrug (trambrug) in Schipluiden (1912, rijksmonument).

c. de verstijfde staafboogbruggen. Type brug bestaande in hoofdzaak uit een ligger, die echter wordt ontlast door een boog. Voorbeelden van boogbruggen met ontlastingsbogen op een ligger zijn de verkeersbrug over de Rijn bij Arnhem (John Frostbrug, 1935, oudste voorbeeld), de brug over de IJssel bij Deventer (Wilhelminabrug, 1943) en de oude en nieuwe spoorbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal bij Weesp (1972 en 1992).

Voor de boogbruggen geldt dat de bestaande selectie voldoet. Van de hoofdcategorie boogbruggen zijn, voor zover het gaat om bruggen uit het RWP 1927, reeds drie bruggen beschermd op rijksniveau: over de IJssel bij Zwolle (1930), over de Waal bij Nijmegen (1936) en over de Noord bij Hendrik-Ido-Ambacht (1939). Ik wijs er op dat ook de Raad voor Cultuur zich beperkt tot selectie op de hoofdcategorie boogbruggen en van mening is dat een bestand van drie (van de acht) boogbruggen uit het RWP 1927 met een status als rijksmonument – als tastbare herinnering aan de boogbruggen uit het RWP 1927 – voldoende is. Van het type boogbruggen met trekband (en dan hebben we het al over een subcategorie, namelijk subcategorie b) zijn in ieder geval drie stalen bruggen op rijksniveau beschermd: de bruggen uit het RWP 1927 over de IJssel bij Zwolle (1930) en over de Noord bij Hendrik-Ido-Ambacht (1939), alsmede de vakwerkboogbrug (trambrug) in Schipluiden (1912).

De brug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein wijkt in zoverre af van de reeds beschermde bruggen van dit type, dat hier niet sprake is van een vakwerkboog, maar van een vollewandboog, in dit geval bestaande uit kokers van geklonken staal. Deze brug vertegenwoordigt hiermee in feite een *subsubcategorie* van subcategorie b. De onderhavige boogbrug wijkt hiermee echter onvoldoende af van de hoofdcategorie (stalen) boogbruggen (en de subcategorie boogbruggen met trekband) om deze in aanvulling op het reeds bestaande, representatieve bestand aan boogbruggen (met trekband) afzonderlijk de status van rijksmonument te verlenen. Hiertoe wijs ik op het volgende.

Het gebruik van stalen kokers als constructiedeel is op zich geen nieuwe vinding, al is het (in Nederland) wel nieuw in het gebruik als boog van een verkeersbrug (de onderhavige brug). Dit gegeven moet echter niet als dermate vernieuwend worden beschouwd dat het bescherming op rijksniveau rechtvaardigt. Niet voor niets zegt de waardering van de Nederlandse Bruggen Stichting (NBS, Waarderingsrapport maart 1999, p. 6, inventarislijstnummer 2.4) in constructief opzicht weinig over de brug; men stelt slechts dat de keuze voor kokers afwijkt van de brug in Zwolle en benadrukt dat het toepassen van de kokers (volwandige bogen) de brug een rustig uiterlijk geven. Het zijn vooral vormgevingsaspecten geweest die hebben geleid tot de keuze voor kokers. Het krachtenspel in (de constructie van) boog en trekband is niet wezenlijk vernieuwd ten opzichte van een vakwerkboogbrug. Een doorbraak in het gebruik van stalen kokers zou pas komen met de komst van de lastechniek in de jaren dertig van de vorige eeuw. De stalen boogbrug met trekband was na de Tweede Wereldoorlog echter over zijn hoogtepunt heen. De boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein was dan ook zeker wat betreft constructie geen baanbrekend voorbeeld. Overigens merk ik hier nog op dat niet duidelijk is waarop bezwaarde zijn stelling baseert dat de onderhavige brug de eerste *in de wereld* is met bogen uitgevoerd als kokers.

De kokers van de onderhavige brug zijn uitgevoerd in geklonken staal. De toepassing van geklonken staal is echter ruim vertegenwoordigd in andere bruggen van de rijksmonumentenlijst en in andersoortige staalconstructies van vóór die tijd. Er is dan ook geen sprake van vernieuwende ambachtelijke methoden.

Bezwaarde stelt dat de boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein menigmaal als voorbeeld heeft gediend. Zo zou de nieuwe spoorbrug bij Culemborg (1983) zeer gelijkend zijn. Bij de vormgeving van deze brug werd echter gestreefd naar een passende opvolger van de legendarische oude brug (die daarbij ook nog aan de eisen van de HSL zou voldoen). Men koos voor het hoofdtype boogbrug (met een enkelvoudige boog en overigens eveneens met trekband) in een moderne uitvoering met gelaste kokers. Daarbij werd niet specifiek naar de brug bij Vianen en Nieuwegein gekeken. Dit zou wel het geval kunnen zijn bij de brug over de Maas bij Hedel (1937). Overigens komt het mij voor dat de door bezwaarde gestelde voorbeeldfunctie enerzijds en de beweerde uniciteit anderzijds moeilijk met elkaar zijn te verenigen.

is wel gedaan.

Voorts wijst bezwaarde op de in het eerdergenoemde Waarderingsrapport van de NBS gestelde zeldzaamheid. Dit criterium is, zoals hiervoor uiteengezet, in de afweging betrokken. De brug is weliswaar zeldzaam, maar dit enkele gegeven vormt – zoals hiervoor uiteengezet – geen aanleiding om de brug te beschermen op rijksniveau. Terzijde merk ik op dat ik enige vraagtekens plaats bij dit rapport. Onder "Waardering" wordt ten aanzien van meer dan de helft van de selectiecriteria vermeld dat deze niet van toepassing zijn. Het is echter niet aannemelijk dat een aantal van deze criteria (bijvoorbeeld punt I.4) niet van toepassing zou zijn.

Ten aanzien van het RWP 1927 is in het bestreden besluit overwogen dat het feit dat de onderhavige brug hiervan onderdeel uitmaakt, bijdraagt aan de cultuurhistorische waarde, maar dat van het RWP 1927 al drie bruggen van rijkswege zijn beschermd. Met andere woorden, het belang van het RWP 1927 is met de bestaande selectie van de drie eerdergenoemde (boog)bruggen voldoende vertegenwoordigd. Ik ben van mening dat de bruggen van het RWP 1927 voornamelijk op hun intrinsieke waarden moeten worden beoordeeld – het is juist ook vanwege deze intrinsieke waarden dat de drie voornoemde bruggen uit het RWP 1927 zijn aangewezen (zie in dit verband de waardering in de omschrijvingen van deze drie boogbruggen) – en dat het RWP 1927 slechts een cultuurhistorische meerwaarde aan de bruggen geeft. De bruggen van het RWP 1927 moeten niet in hun totaliteit – als een ensemble – worden beschouwd. Dat bezwaarde, zoals zij in bezwaar opmerkt, tot het inzicht is gekomen dat de twaalf bruggen uit het RWP 1927 in de wereld een uniek verschijnsel zijn en dat zij in 2004 heeft verzocht om de twaalf bruggen bij Unesco voor te dragen als Nederlands werelderfgoed, leidt – wat hier verder ook van zij – niet tot een ander oordeel.

Over de oorspronkelijke architectonische kwaliteit van de boogbrug merk ik nog het volgende op. Het verwijderen van de in de jaren zestig van de vorige eeuw aangebrachte fietsstroken – welke aanbrenging de oorspronkelijke architectonische kwaliteit van de brug aanzienlijk heeft aangetast (zie ook het advies van de Raad voor Cultuur) – is technisch niet onmogelijk. Dit zou echter wel leiden tot blijvend zichtbare schade, met name aan de pijlers van de brug (inventarislijstnummer 22, foto's 5 en 6). Van bijzondere gaafheid kan in dat geval, anders dan bezwaarde meent, ook niet worden gesproken.

onjuist

onbekend met gevolg

De oorspronkelijke visuele waarde (het aanzicht) van de brug is verminderd door de aanleg van de dubbele nieuwe brug. Doorslaggevend bij de keuze voor de volwandige bogen waren de esthetische kwaliteiten (de vormgevingsaspecten). De bij het ontwerp van de oude brug beoogde rustige vormgeving wordt thans verstoord door de dubbele wegdekken en door een wirwar aan pijlers onder de bruggen

(inventarislijstnummer 22, foto's 1 en 2). De combinatie van de brugdekken maakt de bruggen optisch zwaar (inventarislijstnummer 22, foto's 1-4). Ook de raad van de gemeente Vianen (zie het advies van de Monumentencommissie) is de mening toegedaan dat met de nabijgelegen moderne brug aan de (visuele) kwaliteit in hoge mate afbreuk wordt gedaan. De stelling van bezwaarde – onder verwijzing naar het boek Bruggen; visie op architectuur & constructie (p. 68, inventarislijstnummer 16.10) – dat het ontwerp van de nieuwe bruggen is gebaseerd op het functioneren naast en het samengaan met de boogbrug, kan niet worden gevolgd. Zo al van de juistheid hiervan moet worden uitgegaan, geldt dat dit niets van doen heeft met de oorspronkelijk visuele opzet uit de jaren dertig van de vorige eeuw. Eventuele kwaliteiten die men thans in de combinatie van de bruggen zou ontwaren, staan dan ook geheel los van de monumentale waarde van de oude boogbrug en ondersteunen laatstgenoemde waarde niet. Overigens heeft ook de aanleg van de fietsstroken de visuele waarde aangetast nu deze fietsstroken het zicht wegnemen op de trekbanden en de boogaanzetten.

Voorts wil ik nog de volgende kanttekeningen plaatsen bij het bezwaar.

Bezwaarde richt haar bezwaar onder meer tegen een brief ('zienswijze') van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 2 november 1998, die bezwaarde in het kader van het verzoek om aanwijzing heeft overgelegd (zie inventarislijstnummer 3.1). Deze brief gaat over de actie van bezwaarde voor behoud van de onderhavige boogbrug. Ter discussie staat echter het bestreden besluit en niet deze brief. Daarbij wijs ik er op dat de brief van 2 november 1998 moet worden gelezen in het licht van de verantwoordelijkheid voor één van de kerntaken van Rijkswaterstaat, namelijk het mogelijk maken, beheersen en geleiden van mobiliteit. Zoals ook in de brief terecht is opgemerkt, is Rijkswaterstaat niet de instantie om een oordeel te geven over de cultuurhistorische waarde van de boogbrug. Overigens wordt in deze brief onder andere gesproken over de kosten van renovatie en de problematiek van onderhoudswerkzaamheden. Dit betreft echter aspecten die in het kader van de vraag naar de monumentwaardigheid niet worden meegewogen.

Ten aanzien van de adviezen van de raden van de gemeenten Vianen en Nieuwegein stelt bezwaarde dat het opmerkelijk is dat in aanvang in beide gemeenten een meerderheid bestond voor het behoud van de brug. In dit verband refereert zij aan een aantal adhesiebetuigingen (zie inventarislijstnummer 16.12). Om te beginnen wijs ik er met nadruk op dat mij niet is gebleken dat de gemeenten niet in redelijkheid tot de uitgebrachte adviezen hebben kunnen komen. In het kader van de besluitvorming omtrent de aanwijzing als beschermd monument is, naast het advies van gedeputeerde staten en de Raad voor Cultuur, vooral het advies van de gemeenteraad van groot belang. Dit advies – in dit geval gaat het om twee adviezen – dient in de afweging te worden betrokken. De – uit 1998 daterende – adhesiebetuigingen doen in zoverre niet terzake. Feit is dat de twee gemeenteraden hebben besloten tot een negatief advies. Wat hierbij precies de stemverhouding is geweest, doet evenmin terzake.

Bezwaarde stelt verder dat de argumenten voor de negatieve adviezen van de gemeenteraden, te weten de financiële gevolgen van het onderhoud en de onzekerheid over het hergebruik van de brug, oneigenlijk zijn bij het beoordelen van een monument. Bezwaarde moet worden gevolgd in haar stelling dat de genoemde aspecten geen rol spelen bij de beoordeling van de monumentwaardigheid. Deze aspecten

hebben echter geen, of althans geen doorslaggevende, rol gespeeld in de adviezen. De raad van de gemeente Vianen onderschrijft in zijn advies nadrukkelijk de opvatting van de monumentencommissie. Deze commissie geeft haar opvatting ten aanzien van de monumentwaardigheid, maar spreekt in het geheel niet over de financiële aspecten of de onzekerheid over het hergebruik. In het advies van de gemeente Nieuwegein worden weliswaar enige economische overwegingen in de afweging betrokken, maar de meeste aandacht wordt besteed aan het volgens de gemeente belangrijkste aspect, te weten de cultuurhistorische waarde van de boogbrug. Verder wijs ik er met nadruk op dat financiële en/of economische aspecten helemaal niet in de besluitvorming zijn betrokken en dus ook geen reden zijn voor de afwijzing. Beoordeeld is of de boogbrug vanwege – onder meer – cultuurhistorische waarde bescherming op rijksniveau verdient.

Voorts wijst bezwaarde op de volgens haar beperkte deskundigheid van een gemeente wanneer er een monument van nationale waarde in het geding is. Dit zou blijken uit het feit dat de gemeenteraad van Nieuwegein over de brug in perspectief van de twaalf bruggen van het RWP 1927 geen uitspraak doet. Dit standpunt kan niet worden gevolgd. Afgezien van het feit dat mijns inziens de gemeenteraad tot deze conclusie is gekomen vanwege onduidelijkheden bij de raad over de stand van zaken met betrekking tot de overige bruggen van het RWP 1927, treed ik niet in de inhoudelijke afwegingen op grond waarvan de gemeenteraad tot zijn advies is gekomen.

Bezwaarde kan zich voorts niet vinden in het advies van gedeputeerde staten van Utrecht. Ook hiervoor geldt dat ik niet treedt in de inhoudelijke afwegingen op grond waarvan de gemeenteraad tot zijn advies is gekomen. Ten aanzien van het standpunt van gedeputeerde staten aangaande de uniciteit en de gaafheid van de brug, verwijs ik naar mijn eerdere opmerkingen op dit punt.

Bezwaarde voert een en ander aan op het punt van de inventarisatie en selectie – in het kader van het MIP en het MSP – van de overige bruggen van het RWP 1927. In de onderhavige procedure staat enkel de niet-aanwijzing van de boogbrug over de Lek bij Vianen en Nieuwegein ter discussie. Op het verloop van het MIP/MSP met betrekking tot deze boogbrug is hiervoor reeds ingegaan.

Bezwaarde moet worden gevolgd inzake zijn opmerking dat het jaartal 1947 niet vermeldenswaardig is. Na afloop van de Tweede Wereldoorlog kwam er allereerst opnieuw een schipbrug. De montage van de boog begon in september 1948 en werd in december 1948 afgerond. Vanaf dat moment kon het verkeer weer van de brug gebruik maken. In de zomer van 1949 werd de "vernieuwde" boogbrug officieel heropend.

Op het punt van de geschiedkundige waarde van de boogbrug merk ik op dat de omstandigheid dat deze brug in de Tweede Wereldoorlog (door de geallieerden) is verwoest, deze brug niet speciaal bijzonder maakt. Voor vrijwel alle bruggen over de grote rivieren geldt dat deze in de Tweede Wereldoorlog zijn vernield. Overigens maakt ook het feit dat de onderhavige brug van Nederlands fabrikaat is, deze brug niet speciaal bijzonder. Er zijn immers meer bruggen (vooral sinds het RWP 1927) van Nederlandse makelij.

II. Ten aanzien van het besluit van 17 oktober 2005

Het verzoek om aanwijzing van 29 september 2005 is aangemerkt als afzonderlijke verzoeken om aanwijzing van de negen bruggen uit het RWP 1927 die nog niet op rijksniveau zijn beschermd, en vervolgens afgewezen op grond van artikel 4:6 Awb.

De reden dat het verzoek wordt aangemerkt als afzonderlijke verzoeken om aanwijzing van de negen – nog niet aangewezen – bruggen uit het RWP 1927 is dat naar mijn mening géén aanleiding bestaat om het RWP 1927 *als zodanig* als uitgangspunt voor bescherming te nemen. Hiertoe is het volgende van belang.

Het RWP 1927 betrof een groot wegenbouwproject dat werd uitgevoerd met als doel *de verbetering van wegen*. De in het kader van het RWP 1927 gebouwde bruggen over de grote rivieren vormden slechts noodzakelijke schakels in dit rijkswegenplan. Het RWP 1927 behelsde dus veel meer dan alleen de bouw van bruggen. Dit betekent dat een eventuele aanwijzing van de twaalf bruggen (nog steeds) geen complete indruk van het RWP 1927 zou geven, wanneer men niet ook de rijkswegen zelf – die de hoofdstructuur van het plan vormen – daarbij zou betrekken. Afgezien van het feit dat de rijkswegen geen intrinsieke monumentwaarden in de zin van gaafheid en dergelijke vertegenwoordigen, is bescherming van deze structuur in de praktijk niet haalbaar en nauwelijks wenselijk. Door de grote onderlinge afstand van de bruggen is er géén sprake van ensemblewaarde in visuele zin en door het ontbreken van een monumentwaardige, verbindende structuur (de rijkswegen) is de behandeling als één complex onjuist. Derhalve ben ik de mening toegedaan dat de bruggen van het RWP 1927 voornamelijk op hun intrinsieke waarden moeten worden beoordeeld en dat het voor een individuele brug niet meer dan een *toegevoegde waarde* – een cultuurhistorische meerwaarde – is dat deze daarvan deel uitmaakt. De bruggen van het RWP 1927 moeten dus niet in hun totaliteit – als een ensemble – worden beschouwd.

Ten aanzien van de afwijzing van de onderhavige aanvraag – op grond van artikel 4:6 Awb – wijs ik op het volgende.

Op grond van artikel 4:6, eerste lid, Awb moet de aanvrager, indien na een geheel of gedeeltelijk afwijzende beschikking een nieuwe aanvraag wordt gedaan, nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden vermelden. Het moet daarbij gaan om nieuwe feiten of omstandigheden die van zodanige aard zijn dat zij tot een ander besluit (een ander oordeel) aanleiding kunnen geven. Bovendien moet het gaan om feiten of omstandigheden die ten tijde van het eerdere besluit niet bekend waren of redelijkerwijs niet bekend konden zijn. Wanneer geen nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden worden vermeld, kan het bestuursorgaan de aanvraag afwijzen onder verwijzing naar zijn eerdere afwijzende beschikking (artikel 4:6, tweede lid, Awb).

Het idee om de twaalf bruggen uit het RWP 1927 als groep te beschouwen (en *als zodanig* aan te wijzen), is niet aan te merken als een nieuw feit op grond waarvan de boogbrug over de Lek zou moeten worden aangewezen als beschermd rijksmonument. Dit is in het bestreden besluit reeds toegelicht. Het RWP 1927 (alsmede het verzoek om aanwijzing daarvan) is niet aan te merken als een nieuw gebleken feit en/of een veranderde

---

omstandigheid omdat dit aspect immers bij de afweging ten tijde van het besluit van 23 augustus 2005, waarbij de onderhavige brug niet is aangewezen als beschermd rijksmonument, al is meegenomen. Reeds in het verzoek om aanwijzing van 12 december 1999 heeft bezwaarde het over (de onderhavige brug in de context van) het RWP 1927. In het afwijzende besluit van 23 augustus 2005 ligt vervolgens besloten het oordeel dat het RWP 1927 als totaalstructuur -- als een ensemble – niet als uitgangspunt voor eventuele bescherming kan dienen.

III. Conclusie

Gelet op het vorenstaande dient te worden geconcludeerd dat het aanwijzingsverzoek van 12 december 1999 terecht is afgewezen. Het bestreden besluit dient mijns inziens te worden gehandhaafd. Voorts dient, eveneens gelet op het vorenstaande, te worden geconcludeerd dat het aanwijzingsverzoek van 29 september 2005 terecht is afgewezen. Ook dit bestreden besluit dient naar mijn oordeel te worden gehandhaafd.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
mr. Medy C. van der Laan,
namens deze,
de directeur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,

mr. B.M. Kocken
Stafbureau Bestuurlijke en Juridische Zaken

Broederplein 41 - 3703 CD Zeist

Postbus 1001 - 3700 BA Zeist

☎ | 030 - 69 83 211

fax | 030 - 69 16 189

Postbank 425120

Inventarislijst

Kenmerk OCW : BC 051532 en BC 051643
Bezwaarde : W.J. van Sijl, namens Stichting Boogbrug Vianen
Object : boogbrug over de Lek, Vianen en Nieuwegein

1	Kadastrale gegevens	
2	Verzoek om aanwijzing als beschermd monument d.d. 12 december 1999, bij de RDMZ ontvangen op:	23 december 1999
	Met bijlagen:	
	1. (toelichting op) de aanvraag	
	2. kadastrale gegevens	
	3. statuten Stichting Boogbrug Vianen	
	4. waarderingsrapport uit maart 1999 van de Nederlandse Bruggen Stichting	
	5. Bruggen in Nederland 1800-1940, p. 53-55 en 298-335	
	6. foto's (niet opgenomen)	
	7. kopieën uit Staal, De Ingenieur, Cronyck de Gein en een afstudeerverslag	
3	Brief inzake aanvullende stukken d.d. 14 januari 2000, ontvangen op:	18 januari 2000
	Met bijlagen:	
	1. brief van de Minister van Verkeer en Waterstaat d.d. 2 november 1998, verzonden op 4 november 1998	
	2. artikel uit Bouwen met staal van september/oktober 1997	
	3. aanbeveling met betrekking tot de fietspaden van 1967	
	4. kanttekeningen bij het waarderingsrapport van de Nederlandse Bruggen Stichting	
4	Adviesaanvragen en mededelingen van de adviesaanvragen	20 april 2000 en 31 mei 2000
5	Brief van de gemeente Vianen inzake vertraging procedure d.d. 2 augustus 2000, verzonden op:	7 augustus 2000
6	Brief inzake aanvullende stukken d.d. 10 oktober 2000, ontvangen op:	16 oktober 2000
	Met bijlagen:	
	1. foroboek BOUW van de stalen overbrugging over de Lek bij Vianen	
	2. schema geplande ontwikkelingen van 3 nieuwe bruggen	

7	Brief van de gemeente Vianen inzake advies, met bijlagen:	22 november 2000
	1. voorstel van de Monumentencommissie aan burgemeester en wethouders d.d. 17 augustus 2000	
	2. verslag van de hoorzitting d.d. 21 augustus 2000	
	3. voorstel burgemeester en wethouders aan de raad d.d. 6 oktober 2000	
	4. besluit van de raad d.d. 19 oktober 2000	
8	Brief aan de gemeente Nieuwegein inzake rappel adviesaanvraag	26 januari 2001
9	Brief aan gedeputeerde staten van Utrecht inzake rappel adviesaanvraag	15 augustus 2002
10	Advies Raad voor Cultuur	18 juni 2003
11	Brief inzake verzoek tot voordracht Unesco d.d. 12 augustus 2004,	
	ontvangen op:	19 augustus 2004
	Met bijlagen:	
	1. verzoek tot voordracht Unesco werelderfgoed van de 12 bruggen van het Rijkswegenplan 1927 d.d. 22 juli 2004	
	2. landkaart Rijkswegenplan 1927	
	3. kaart Historische Markering van het Hollandse Deltalandschap	
	4. schematische weergave van het ensemble	
12	Brief inzake verzoek tot voordracht Unesco d.d. 13 oktober 2004, ontvangen op.	14 oktober 2004
13	Brief inzake verzoek tot voordracht Unesco	14 oktober 2004
14	Brief van de gemeente Nieuwegein inzake advies d.d. 15 november 2004,	
	verzonden op:	19 november 2004
	Met bijlagen:	
	1. verslag van de hoorzitting d.d. 25 juni 2003	
	2. verslag van de hoorzitting d.d. 15 december 2003	
	3. voorstel burgemeester en wethouders aan de raad d.d. 14 september 2004	
	4. besluit van de raad d.d. 4 november 2004	
15	Advies van gedeputeerde staten van Utrecht d.d. 10 maart 2005, verzonden op:	15 maart 2005
16	<u>Bestreden besluit I</u>	23 augustus 2005

---

17 Bezwaarschrift I — 29 september 2005

Met bijlagen:

1. statuten Stichting Boogbrug Vianen
2. uittreksel Kamer van Koophandel
3. bestreden besluit (zie onder 14)
4. gronden van bezwaar
5. (toelichting op) de aanvraag (zie onder 2.1)
6. brief inzake aanvullende stukken d.d. 14 januari 2000 (voor de bijlagen zie onder 3)
7. foto
8. verzoek tot voordracht Unesco werelderfgoed (zie onder 11)
9. Bruggen in Nederland 1800-1940, p. 298-335 (zie onder 2.5)
10. kopieën uit: Klooster e.a. (red.), Bruggen; visie op architectuur & constructie, Matrijs, Utrecht 2004
11. waarderingsrapport uit maart 1999 van de Nederlandse Bruggen Stichting (zie onder 2.4)
12. adhesiebetuigingen

18 ABRS 28 september 2005, 200503986/1

19 Verzoek om aanwijzing als beschermd monument van de 12 bruggen van het Rijkswegenplan 1927 d.d. 29 september 2005, ontvangen op: — 3 oktober 2005

Met bijlagen:

1. statuten Stichting Boogbrug Vianen (zie onder 16.1)
2. verzoek tot voordracht Unesco werelderfgoed (zie onder 11)
3. Bruggen in Nederland 1800-1940, p. 298-335 (zie onder 2.5)
4. kopieën uit: Bruggen; visie op architectuur & constructie (zie onder 16.10)

20 Bestreden besluit II — 17 oktober 2005

21 Bezwaarschrift II — 21 november 2005

Met bijlagen:

1. bestreden besluit d.d. 17 oktober 2005 (zie onder 19)
2. bestreden besluit d.d. 23 augustus 2005 (zie onder 15)
3. verzoek om aanwijzing d.d. 29 september 2005 (zie onder 18)
4. uittreksel Kamer van Koophandel

22 Brief aan de Commissie voor de bezwaarschriften — 21 november 2005

23 Artikelen en foto's

24 NBS en TU Delft, Compendium Bruggen, Stichting PIE 1994, p. 54-60 en 54-60

25 Registerbladen van vier boogbruggen

---

26 Beleidsregels aanwijzing beschermde monumenten op verzoek

27 Tijdelijke beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2006